

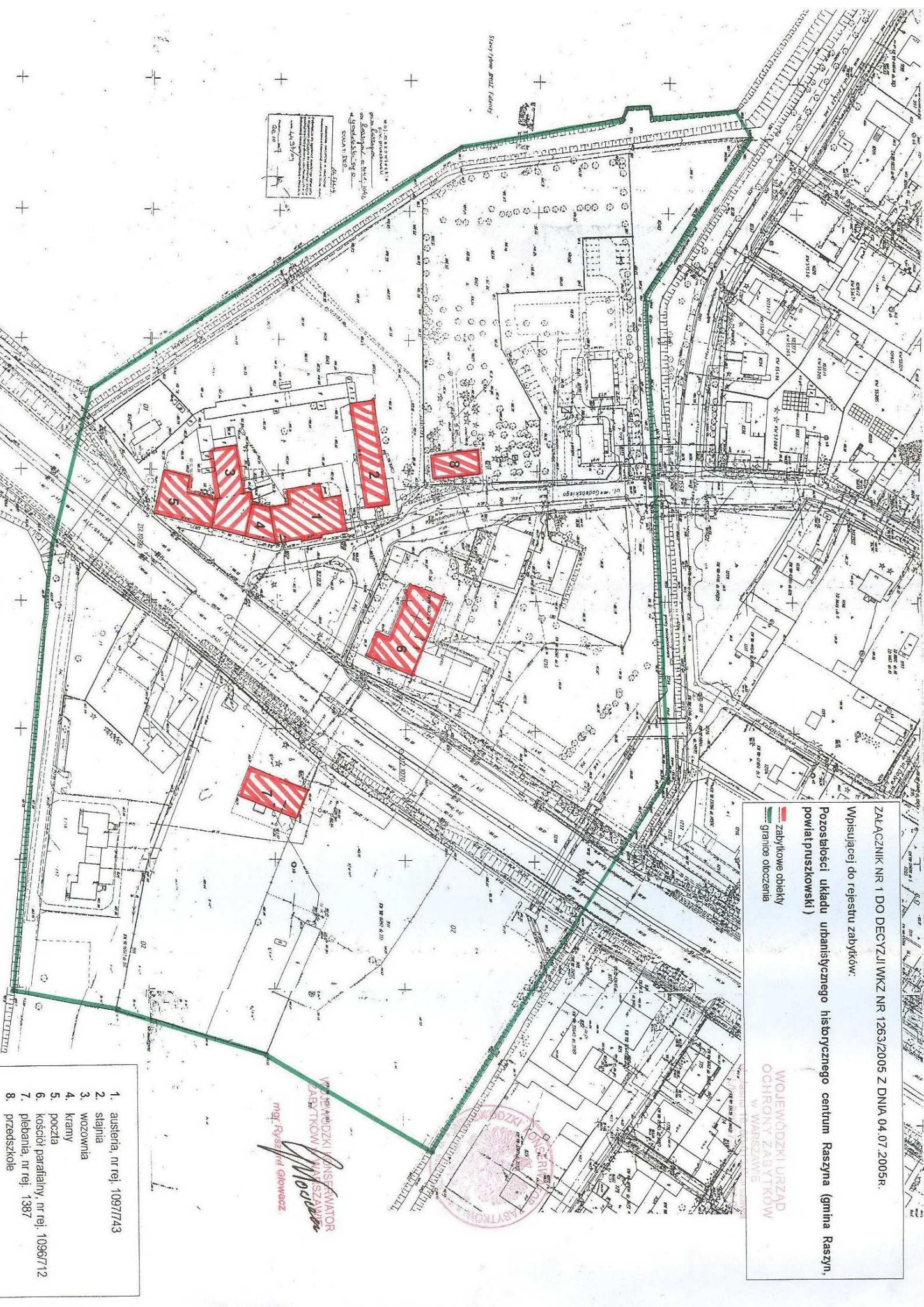
ZAŁĄCZNIK NR 1 DO DECYZJI WKZ NR 1263/2005 Z DNIA 04.07.2005R.

Wpisujące do rejestru zabytków:

Pozostałości układu urbanistycznego historycznego centrum Raszyna (gmina Raszyn, powiat pruszowski)

 zabytkowe obiekty
granice odczenia

WOJEWÓDZKI URZĄD
OCHRONY ZABYTKÓW
W WARSZAWIE

Wzrost 1:5000
Skala 1:5000
Data 14.12.2004
Projektant
Wykonanie
Cena
Opis

1. ausieria, nr rej. 1097/43
2. świątynia
3. wozownia
4. kramy
5. poczta
6. kościół parafialny, nr rej. 1096/712
7. plebania, nr rej. 1387
8. przedszkole

mgr Ryszard Glowacz
INSPIRATOR
ANIMATOR
SZYBKOŚĆ

Warszawa, dnia 04.07.2005r.

WKZ D. 41140-5/723/2005

DECYZJA NR 1263/05

w sprawie wpisania zabytku do rejestru zabytków

Na podstawie przepisów art. 7 pkt 1, art. 8, art. 9 ust. 1 i ust. 2, art. 94 ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2003 roku nr 162, poz. 1568) w trybie art. 49 i art. 104 kpa, w wyniku postępowania administracyjnego przeprowadzonego z urzędu, Wojewódzki Konserwator Zabytków w Warszawie

orzeka:

1. wpisać do rejestru zabytków województwa mazowieckiego

Pozostałości układu urbanistycznego historycznego centrum Raszyna (gmina Raszyn, powiat pruszkowski)

W skład którego wchodzi:

1. zespół austerii wraz z wewnętrznym dziedzińcem i murami go wydzielającymi

- budynek zajazdu
- stajnia
- wozownia
- kramy

2. budynek poczty

3. kościół parafialny

4. plebania

5. budynek d. szkoły

6. pozostałości placu rynkowego (zawierające się pomiędzy jezdnią Alei Krakowskiej a linią zabudowań zachowanej, zachodniej pierzei placu)

7. część historycznego traktu (utrwalony w przebiegu ulicy C. Godebskiego)

2. W celu ochrony wartości widokowych elementów wymienionych w punkcie 1, stanowiących układ urbanistyczny, oraz ich ochrony przed szkodliwym oddziaływaniem czynników zewnętrznych wyznacza się strefę otoczenia
3. Niniejszym wpisem obejmuje się obszar otoczenia położony w granicach oznaczonych na załączonym planie linią w kolorze zielonym. Przebieg granic wyznaczają: od płn. linia rzeki Raszynki, od wschodu zasięg występującego zagospodarowania, od południa i zachodu linia grobli. Załącznik graficzny stanowi integralną część niniejszej decyzji.
4. Niniejsza decyzja nie obejmuje obiektów uprzednio wpisanych do rejestru zabytków, decyzjami ostatecznymi: budynku ratusza (tj. austerii, decyzja z dnia 07.05.1962, nr rejestru 1097/743), kościoła parafialnego (wraz z najbliższym otoczeniem w promieniu 50m., dec. z dnia 03.05.1965 nr rej. 1096/712) oraz plebanii (dec. z dnia 03.07.1989, nr rej. 1387)

Uzasadnienie

Dnia 14 stycznia 2005r. roku Wojewódzki Konserwator Zabytków w Warszawie wszczął z urzędu postępowanie o wpis do rejestru zabytków pozostałości układu urbanistycznego historycznego centrum Raszyna.

Teren wskazany niniejszą decyzją obejmuje zachowany fragment wartościowego układu przestrzennego z zespołem dawnych zabudowań wraz z ich otoczeniem. Jest świadectwem podejmowanych prób urbanizacji Raszyna - osady należącej pierwotnie do majątku Falenty.

W latach 1784 -1790 ówczesny właściciel Raszyna, warszawski bankier, Piotr Tepper starszy, wraz ze swoim siostrzeńcem Piotrem Tepperem młodszym, podjął starania rozbudowy i rozwoju gospodarczego miejscowości, budując zespół austerii (zwanej też ratuszem), pocztę oraz kramy. Budynki te utworzyły zachodnią pierzeję - zachowaną do dziś -

nowopowstałego placu rynkowego, w kształcie zbliżonym do prostokąta, usytuowanego w oparciu o istniejący stary trakt, prowadzący na południe do Krakowa i Wrocławia. Projekt regulacji i zabudowań, utrzymanych w jednolitej stylistyce klasycystycznej, jest dziełem Szymona Bogumiła Zuga. W/w zabudowania łącznie z pozostałymi obiektami – młynem, kuźnią, budynkami mieszkalnymi oraz plebanią i budynkiem przebudowanego wówczas, siedemnastowiecznego kościoła parafialnego – złożyły się na kompleksową i jednolitą zabudowę ówczesnego centrum Raszyna, stanowiąc jedną z czołowych realizacji klasycystycznych w Polsce przełomu XVIII i XIX w. Cechą charakterystyczną założenia było zaprojektowanie luźnej, w przeważającej mierze drewnianej, zabudowy usytuowanej po stronie wschodniej i południowej placu rynkowego zestawionej ze zwartą, "miejską" zabudową pierzei zachodniej i północnej.

Projekt Sz. B. Zuga zakładał połączenie wszystkich osad majątku (Falenty Wielkie, Falenty Małe, Raszyn, Puchały) szerokimi alejami. Droga prowadząca na zachód, w kierunku Puchal, rozpoczynała swój bieg z dziedzińca austerii (wskazane byłoby wyakcentowanie jej przebiegu). Główne osie kompozycyjne, zbiegające się prostopadłe, posiadały zamknięcia w postaci dominant: założenia pałacowego w Falentach, folwarku w Puchalach i zabudowy rynku w Raszynie.

W latach 1818 – 24 wytyczono nowy przebieg traktu prowadzącego z Warszawy na południe, co wpłynęło niekorzystnie na urbanistykę miejscowości (przecięcie północno – wschodniego narożnika rynku, a tym samym odcięcie zabudowań plebanii od budynku kościoła oraz likwidację zabudowy wschodniej pierzei rynku). Plac rynkowy, z czasem przekształcony w skwer, uzyskał obecny trójkątny kształt. Zabudowa powstająca w kolejnych latach koncentrowała się odtąd wzdłuż nowego traktu (ob. Aleja Krakowska) powodując oddalanie się centrum miejscowości od swego historycznego ośrodka. W miejscu wcześniejszego, drewnianego obiektu, usytuowanego kalenicowo do ulicy C. Godebskiego, powstał – na przełomie XIX i XXw.65 - budynek szkoły, obecnie pełniący funkcję przedszkola.

Zasięg obszaru wskazanego niniejszą decyzją wytyczono w oparciu o granice czytelne w terenie tj. od północy wyznaczone linią rzeczki Raszynki, a od zachodu i południa przebiegiem grobli (rezerwat faunistyczny Stawy Raszynskie). Za wschodnią granicę przyjęto zasięg występującego zagospodarowania terenu. Ewentualne, nowe zagospodarowanie otoczenia chronionego układu urbanistycznego wraz z zabytkowymi budynkami ma zasadniczy wpływ na utrzymanie walorów przestrzennych określonych pierwotnym projektem założenia. Układ urbanistyczny historycznego centrum Raszyna został oparty na prezentacji dominant (budynek austerii i kościoła) wylaniających się od strony wjazdu z Falent, jak i Warszawy. Strefa otoczenia ma na celu zapewnienie możliwości kształtowania właściwego, współczesnego zagospodarowania, pozwalającego na utrzymanie prawidłowej ekspozycji zachowanego zespołu.

Pozostałości układu urbanistycznego dawnego centrum Raszyna, z uwagi na walory artystyczne, historyczne i naukowe, są obiektem zabytkowym w rozumieniu art. 3 pkt. 12 i art. 6 pkt. 1b ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Zostają wpisane niniejszą decyzją do rejestru zabytków nieruchomych województwa mazowieckiego i podlegają, wraz z jego otoczeniem, ochronie prawnej.

Od decyzji niniejszej przysługuje stronom na podstawie art.127 kpa odwołanie do Ministra Kultury, które należy złożyć za pośrednictwem tutejszego urzędu zgodnie z art. 129 § 2 kpa w terminie 14 dni od doręczenia przedmiotowej decyzji.

NINIEJSZA DECYZJA PODLEGA OGŁOSZENIU W SPOSÓB ZWYCZAJOWO PRZYJĘTY W DANEJ MIEJSCOWOŚCI, NA PODSTAWIE ART. 49 KPA ORAZ ART. 94 USTAWY O OCHRONIE ZABYTKÓW I OPIECE NAD ZABYTKAMI (Dz. U. z 2003 roku nr 162, poz. 1568)

UWAGA! NUMER REJESTRU NADAWANY JEST PO UPRAWOMOCNIENIU SIĘ NINIEJSZEJ DECYZJI.

ZALĄCZNIKI:

- 1. Kopia mapy ewidencyjnej
- 2. Plan otoczenia o skutkach wpisu do rejestru

OTRZYMUJĄ:

- Wójt Gminy Raszyn
05-080 Raszyn, ul. Szkolna 2
- 2. Proboszcz parafii w Raszynie
05-090 Raszyn, Al. Krakowska 6
- 3. Starosta Powiatowe w Pruszkowie
05-800 Pruszków, ul. Drzymale 30
- 4. Wojewódzki Konservator Przyrody
00-950 Warszawa, Pl. Bankowy 3/5
- 5. 4xWŁOZ alia (leczka obiektu, nr rejestru, KW, kartaslo)

DO WIADOMOŚCI:

- 1. Słoważyszenie Żywie Raszynskie
05-090 Raszyn, ul. Fonistowskiego 17

WOJEWÓDZKI KONSERWATOR
ZABYTKÓW W WARSZAWIE
[Signature]
mgr Ryszard Głowacz

OPRACOWAŁA: SYLWIA TEOFILUK TEL. 628 58 05

POUCZENIE O SKUTKACH WPISU DO REJESTRU ZABYTKÓW

zgodnie z ustawą o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. z 2003 roku nr 162, poz. 1568)

Art. 12. 1. Starosta, w uzgodnieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków, może umieszczać na zabytku nieruchomym wpisanym do rejestru znak informujący o tym, iż zabytek ten podlega ochronie.

Art. 27. Na wniosek właściciela lub posiadacza zabytku wojewódzki konserwator zabytków przedstawia, w formie pisemnej, zalecenia konserwatorskie, określające sposób korzystania z zabytku, jego zabezpieczenia i wykonania prac konserwatorskich, a także zakres dopuszczalnych zmian, które mogą być wprowadzone w tym zabytku.

Art. 28. Niezależnie od obowiązków wynikających z opieki nad zabytkami, określonych w art. 5, właściciel lub posiadacz zabytku wpisanego do rejestru lub zabytku znajdującego się w wojewódzkiej ewidencji zabytków zawiadamia wojewódzkiego konserwatora zabytków o:

- 1) uszkodzeniu, zniszczeniu, zaginięciu lub kradzieży zabytku, niezwłocznie po powzięciu wiadomości o wystąpieniu zdarzenia;
- 2) zagrożeniu dla zabytku, niezwłocznie po powzięciu wiadomości o wystąpieniu zagrożenia;
- 3) zmianie miejsca przechowania zabytku ruchomego w terminie miesiąca od dnia nastąpienia tej zmiany;
- 4) zmianach dotyczących stanu prawnego zabytku, nie później niż w terminie miesiąca od dnia ich wystąpienia lub powzięcia o nich wiadomości.

Art. 29. 1. Organy ochrony zabytków w czasie uzgodnionym z właścicielem lub posiadaczem przedmiotu będącego zabytkiem lub posiadającego cechy zabytku, mogą prowadzić badania tego przedmiotu w miejscu, w którym przedmiot ten się znajduje.

2. W przypadku odmowy udostępnienia przedmiotu, o którym mowa w ust. 1, wojewódzki konserwator zabytków może wydać decyzję nakazującą jego udostępnienie na czas niezbędny do wykonania badań, jednak nie dłuższy niż 3 miesiące od dnia, w którym decyzja stała się ostateczna.

3. Za szkody wyrządzone w związku z badaniami, o których mowa w ust. 1 lub 2, przysługuje odszkodowanie na zasadach określonych w Kodeksie cywilnym.

Art. 32. 1. Kto, w trakcie prowadzenia robót budowlanych lub ziemnych, odkrył przedmiot, co do którego istnieje przypuszczenie, iż jest on zabytkiem, jest obowiązany:

- 1) wstrzymać wszelkie roboty mogące uszkodzić lub zniszczyć odkryty przedmiot;
 - 2) zabezpieczyć, przy użyciu dostępnych środków, ten przedmiot i miejsce jego odkrycia;
 - 3) niezwłocznie zawiadomić o tym właściwego wojewódzkiego konserwatora zabytków, a jeśli nie jest to możliwe, właściwego wójta, (burmistrza, prezydenta miasta).
3. Wojewódzki konserwator zabytków jest obowiązany w terminie 5 dni od dnia przyjęcia zawiadomienia, o którym mowa w ust. 1 pkt 3 i ust. 2, dokonać oględzin odkrytego przedmiotu.

Art. 36. 1. Pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków wymaga:

- 1) prowadzenie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru;
- 2) wykonywanie robót budowlanych w otoczeniu zabytku;
- 3) prowadzenie badań konserwatorskich zabytku wpisanego do rejestru;
- 4) prowadzenie badań architektonicznych zabytku wpisanego do rejestru;
- 5) prowadzenie badań archeologicznych;
- 6) przemieszczanie zabytku nieruchomego wpisanego do rejestru;
- 7) trwałe przeniesienie zabytku ruchomego wpisanego do rejestru, z naruszeniem ustalonego tradycją wystroju wnętrza, w którym zabytek ten się znajduje;
- 8) dokonywanie podziału zabytku nieruchomego wpisanego do rejestru;
- 9) zmiana przeznaczenia zabytku wpisanego do rejestru lub sposobu korzystania z tego zabytku;
- 10) umieszczanie na zabytku wpisanym do rejestru urządzeń technicznych, tablic, reklam oraz napisów, z zastrzeżeniem art. 12 ust. 1;
- 11) podejmowanie innych działań, które mogłyby prowadzić do naruszenia substancji lub zmiany wyglądu zabytku wpisanego do rejestru;
- 12) poszukiwanie ukrytych lub porzuconych zabytków ruchomych, w tym zabytków archeologicznych, przy użyciu wszelkiego rodzaju urządzeń elektronicznych i technicznych oraz sprzętu do nurkowania.

4. Wojewódzki konserwator zabytków może uzależnić wydanie pozwolenia na podejmowanie działań, o których mowa w ust. 1 pkt 6, 9 i 11, od przeprowadzenia, na koszt wnioskodawcy, niezbędnych badań konserwatorskich, architektonicznych lub archeologicznych. Egzemplarz dokumentacji badań jest przekazywany nieodpłatnie wojewódzkiemu konserwatorowi zabytków.

Art. 38. 1. Wojewódzki konserwator zabytków lub działający z jego upoważnienia pracownicy wojewódzkiego urzędu ochrony zabytków prowadzą kontrolę przestrzegania i stosowania przepisów dotyczących ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.

2. W upoważnieniu, o którym mowa w ust. 1, określa się osobę lub osoby upoważnione do przeprowadzenia kontroli, kontrolowaną osobę fizyczną lub jednostkę organizacyjną, miejsce i zakres kontroli oraz podstawę prawną do jej przeprowadzenia.

3. Przy wykonywaniu kontroli wojewódzki konserwator zabytków lub osoby, o których mowa w ust. 1, są uprawnione do:
 - 1) wstępu na teren nieruchomości, jeżeli istnieje uzasadnione podejrzenie zniszczenia lub uszkodzenia zabytku;

- 2) oceny stanu zachowania, warunków przechowywania i zabezpieczenia zabytków wpisanych do rejestru, a także zabytków znajdujących się w muzeach, bibliotekach oraz w zbiorach lub zasobach innych państwowych jednostek organizacyjnych i jednostek samorządu terytorialnego, w terminie uzgodnionym z ich właścicielem lub posiadaczem;
 - 3) sprawdzania zgodności wszelkich działań podejmowanych przy zabytkach wpisanych do rejestru oraz prowadzonych badań archeologicznych z zakresem lub warunkami określonymi w pozwoleniu i zatwierdzoną dokumentacją;
 - 4) żądania ustnych lub pisemnych informacji w zakresie niezbędnym dla ustalenia stanu faktycznego dotyczącego zakresu kontroli;
 - 5) żądania okazania dokumentów i udostępnienia wszelkich danych mających związek z zakresem kontroli;
 - 6) dokonania wpisu w dzienniku budowy w zakresie określonym przepisami Prawa budowlanego.
4. Czynności kontrolne przeprowadza się w obecności kontrolowanej osoby fizycznej albo kierownika kontrolowanej jednostki organizacyjnej lub upoważnionej przez niego osoby, z zachowaniem przepisów o ochronie informacji niejawnych.
- Art. 43** Wojewódzki konserwator zabytków wydaje decyzję o wstrzymaniu wykonywanych bez jego pozwolenia lub w sposób odbiegający od zakresu i warunków określonych w pozwoleniu:
- 1) prac konserwatorskich, restauratorskich, badań konserwatorskich lub architektonicznych przy zabytku wpisanym do rejestru;
 - 2) robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru lub w jego otoczeniu;
 - 3) badań archeologicznych;
 - 4) innych działań, o których mowa w art. 36 ust. 1 pkt 6-8 i 10-12.
- Art. 49** 1. Wojewódzki konserwator zabytków może wydać decyzję nakazującą osobie fizycznej lub jednostce organizacyjnej posiadającej tytuł prawny do korzystania z zabytku wpisanego do rejestru, wynikający z prawa własności, użytkowania wieczystego, trwałego zarządu albo ograniczonego prawa rzeczowego lub stosunku zobowiązaniowego, przeprowadzenie prac konserwatorskich lub robót budowlanych przy tym zabytku, jeżeli ich wykonanie jest niezbędne ze względu na zagrożenie zniszczeniem lub istotnym uszkodzeniem tego zabytku.
3. W przypadku wykonania zastępczego prac konserwatorskich lub robót budowlanych przy zabytku nieruchomości, wojewódzki konserwator zabytków wydaje decyzję określającą wysokość wierzytelności Skarbu Państwa z tytułu wykonania zastępczego tych prac lub robót, ich zakres oraz termin wymagalności tej wierzytelności.
- Art. 74.** Dotacja na dofinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru może być udzielona przez:
- 1) ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego ze środków finansowych z części budżetu państwa „Kultura i Ochrona Dziedzictwa Narodowego”;
 - 2) wojewódzkiego konserwatora zabytków ze środków finansowych z budżetu państwa w części, której dysponentem jest wojewoda.
- Art. 76.** 1. Dotacja może być udzielona na dofinansowanie:
- 1) nakładów koniecznych na wykonanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru, ustalonych na podstawie kosztorysu zatwierdzonego przez wojewódzkiego konserwatora zabytków, które zostaną przeprowadzone w roku złożenia przez wnioskodawcę wniosku o udzielenie dotacji lub w roku następującym po roku złożenia tego wniosku;
 - 2) nakładów koniecznych na wykonanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru, które zostały przeprowadzone w okresie trzech lat poprzedzających rok złożenia przez wnioskodawcę wniosku o udzielenie dotacji.
2. Wniosek o udzielenie dotacji, o której mowa w ust. 1 pkt 2, wnioskodawca może złożyć po przeprowadzeniu wszystkich prac lub robót przy zabytku wpisanym do rejestru, określonych w pozwoleniu wydanym przez wojewódzkiego konserwatora zabytków.
- Art. 110** 1. Kto będąc właścicielem lub posiadaczem zabytku nie zabezpieczył go w należyty sposób przed uszkodzeniem, zniszczeniem, zaginięciem lub kradzieżą, podlega karze aresztu, ograniczenia wolności albo grzywny.
2. W razie popełnienia wykroczenia określonego w ust. 1, można orzec nawiązkę do wysokości dwudziestokrotnego minimalnego wynagrodzenia na wskazany cel społeczny związany z opieką nad zabytkami.
- Art. 113** 1. Kto będąc właścicielem lub posiadaczem zabytku wpisanego do rejestru lub innego zabytku znajdującego się w wojewódzkiej ewidencji zabytków nie powiadomi wojewódzkiego konserwatora zabytków o:
- 1) uszkodzeniu, zniszczeniu, zaginięciu lub kradzieży zabytku niezwłocznie po powzięciu wiadomości o wystąpieniu zdarzenia;
 - 2) zagrożeniu dla zabytku niezwłocznie po powzięciu wiadomości o wystąpieniu zagrożenia;
 - 3) zmianie miejsca przechowania zabytku ruchomego w terminie miesiąca od dnia nastąpienia tej zmiany;
 - 4) zmianach dotyczących stanu prawnego zabytku, nie później niż w terminie miesiąca od dnia ich wystąpienia lub powzięcia o nich wiadomości
- podlega karze grzywny.
2. W razie popełnienia wykroczenia określonego w ust. 1, można orzec nawiązkę do wysokości dwudziestokrotnego minimalnego wynagrodzenia na wskazany cel społeczny związany z opieką nad zabytkami.
- Art. 114.** Kto uniemożliwia lub utrudnia dostęp do zabytku organowi ochrony zabytków, wykonującemu uprawnienia wynikające z ustawy, podlega karze grzywny.
- Art. 117.** Kto bez pozwolenia albo wbrew warunkom pozwolenia prowadzi prace konserwatorskie, restauratorskie, roboty budowlane, badania konserwatorskie lub architektoniczne przy zabytku wpisanym do rejestru lub roboty budowlane w jego otoczeniu albo badania archeologiczne, podlega karze grzywny.